

Nervorum
partium examē.

xeris. ita nanque unus tibi apparebit uermis, illis quàm similis, qui ueris tempore è folliculis decidere solent; aut bombicibus priusquam sese folliculo includant: & adhuc multò magis quum iam aliquandiu inclusi fuerint, folliculum tamen nondum corrodere. At si uniuersas illas medias reuolutiones simul non abstuleris, & duntaxat extrema excueris, duos poteris com-
monstrare uermiformes cerebelli processus, unum quidem priorē, posteriorem uerò alterum. Porro non solum excutis ad hunc modum uermiformibus processibus, ipsorum imago exami-
nanda uenit, uerum etiam quando cerebellum à dorsalis medullae initio auellitur, ipsorum usum præcipuo studio expendere conduxerit. Inspecitis itaq; cerebelli partibus, nervorum paria inuesti-
gabuntur. quod ut fiat ocyus, manu inter cerebrū & frōtis os inserta, cerebrū sensim attolletur, ut primum à plerisq; uocatum cerebrū¹ mamillarē processum, & dein olfactus organo seruien-
tes uideas² processus, qui è suis sinibus stylo quopiā aut digito ueniunt euellendi, & unā cum cerebro sursum in posteriora flectendi: in quo opere caput non inutiliter in occiput³ reclinabi-
tur. ita enim reuolutum eorum processuum ortum pulchrè ostendet. Atque hic pariter in con-
specum uenient⁴ uisforiorum nervorum principia, & eorumdem congressus, & sub illis⁵ peluis cerebri pituitae expurgandae parata. Mox⁶ & arteriarum in duræ membranæ amplitudinem
ingressus occurret, quæ partim in tenuem absumuntur membranam, & partim in dextrum &
sinistrum cerebrū uentriculos properant. Vt uerò exactam earum arteriarum seriem species, &
hic quoque tenuem membranam à cerebro diuelles, & uentriculorum terminos inibi in reuo-
lutiones, nō autem in olfactus organa uisforios uel nervos finire, nihilq; minus quàm à uentricu-
lis in ea organa pituitam excerni, illisq; ad⁷ octauum capitis os deduci. Nunc uisforios nervos
à cerebro diuides, & totam ipsorum portionem in caluarie amplitudine tibi conspicuam, stu-
diosè resecabis, ne nuper dictam peluim simul auferas. ea nanque hac administratione tota oc-
currit, pulchreque cernitur, qui⁸ meatus ex tertio uentriculo ad hanc pertinet, & qualiter illa in
glandem cesserit, quæ duræ membranæ subijcitur, facileq; dilatato hic proprio duræ membra-
næ⁹ foramine spectabitur. Cōduxerit tamen membranam inibitanti per illam seruare, dum
reliquos cerebri nervos examinaueris. Capite igitur in sinistrū latūs¹⁰ reclinato, & cerebri parte
quæ adhuc reliqua est, in suum locum utcunque reposita, cerebrum postea in sinistrum latūs
deorsumq; reflectes, & secundi paris originem contemplaberis, mox¹¹ minorem tertij paris ra-
dicem, quæ diuulsa cerebrum adhuc magis in sinistrum deflectes, & mox¹² tertij & quartij paris
exortum intueberis: insuper & quintij paris originē, quam similiter diuidere competet, ut ner-
uulum intuearis, qui iuxta quintij paris radicem principium obtinens¹³ temporali musculo, &
in ore delitescenti maxillamq; attollenti offertur. Sextum quoque par & septimum euadunt
conspicua, si uarijs ipsorum quibus ortum ducunt propagibus animum adhibueris. Cate-
rum quum paria hæc perquiris, ductus quoque uenarum modo ex duræ membranæ sinibus
in tenuem excurrentes obseruandi ueniunt, & nervorum exortibus in sinistrum si uisum erit latere,
similiter adinuētis, quicquid dorsalis medullæ, aut cerebri in capite reliquum est auferes, ut du-
ram membranam quæ cerebri basi subiacet, adhuc integram uideas, & olfactus organorum si-
nus foraminibus peruios, & undique egredientes nervos intuearis: quibus inspecitis, primæ ac se-
cundi duræ membranæ sinuum originem, & in illos subeuntia uasa¹⁴ examinaueris, ac utiori cul-
telli mucrone ipsos aperiens. Ductus autē secundum duræ membranæ latera excurrentes, &
in ipsius iuxta frontem basi conspicui, uel citra aliam sectionem sunt obuij. ut uerò glandulam,
& quem dissectionis professores ementiuntur reticularem plexum uideas, animum adhibebis
adnatam habenti, non negligens interim¹⁵ arteriam utrinque ad foraminis illius latera duram
membranam penetrantem. quæ ubi obiter intuitus fueris, acutioris cultelli mucrone sectionē
ex illo foramine utrinq; ad arteriarum usq; transitum duces, & labris sectionum distentis, glan-
dula sese offeret, arteriæq; ad ipsius latūs strætæ. Verum hæc magis reddentur conspicuæ, si ha-
mulis & acutioris cultelli mucrone, quàm poteris maxime duram membranam hic liberaueris,
aperueris uel, ac ab arteria duram penetrante membranam plumbeum stylum ad foporariam
usque arteriā in ceruice adhuc consistentem, impellas. Id nanq; in homine factu promptum est,
si modò tuis oculis Galeni nomine fidē derogare noleris. Hic enim quàm pulchra de reticu-
lari plexu in hominibus cōmenti sint hæcenus omnes, obseruabis: potissimum si ouillum aut
bubulum cerebrum hic quoq; sectioni adhibueris. Præterea glandulam suā sede dimouens, ac
ut duritiem ipsius experiaris eandem cōprimens, perpendes quid Galeno in mentem uenerit,
quod per crassissimā ossis cuneum referentis sedem, quam spongiæ modò peruiam esse scribit,
pituitam ad palatum colari censuerit, & non potius proprios hic pituitæ & attracto per inspi-
rationem aëri ductus, foraminaq; non minima etiam indagauerit. Relicta modò interiori calua-

Eorū que in
duræ membra-
næ basi sunt
examen.
Glandia pitui-
tam excipien-
tis, ipsiq; acci-
dentium arte-
riarum.

riæ sede oculum aggredi conuenit, ad cuius sectionem
uer, suffecerit: alioqui enim bubulus quàm nancisci po-
adhibebitur. Primum itaque¹⁶ palpebrarum, & deinde
cundo docuimus libro, inquires: in quo opere nervorum
per oculorum sedem ductuum habenda est ratio, & secu-
noris radices tertij paris. quorum ramulos facile adinu-
lis obducta perquisueris, & præcipue si ossa reseruare
rem oculi constituens sedem, instar trianguli prius excu-
postea extracto oculo ipsius musculos indagaueris. aliā
esset eruendus, acutiori cultro in oculi circuitu proximo
ui uisforij è caluarie amplitudine qua cerebrum continet
euulleris, conduxerit semper¹⁷ adhærescentem membra-
dirimere, imò etiam eius portionem qua internam palpe-
sam seruare. ut interdum adhuc intactis oculi musculis
oculo ac si cutem à corpore auferres, auellere, & deinde
Aliquādo uerò ipsam nō nisi ablatis oculi musculis ag-
anteriorē oculi sedem, præter corneam tunicam seu
cti: illos uerò totam posteriorem, præter portiunculam
tam. Cæterum oculo & musculis & adhærescente men-
ris neruum, primum¹⁸ uenas arterias que secundum ipsi
exportectas: deinde portionem uisforij nerui longa secti-
cerebri membranæ, & tenuis membranæ portiones ne
ui substantiam¹⁹ inquires, ut uelut trium præcipuarum
de uisforiorum neruum ab oculo²⁰ diuidas, ut nihil præter
ra, appareat. Sphæram hanc summis digitis sinistrae ma-
pupillam, reliqui autem eam sedem in quam uisforius ner-
dextra manu acutiori nouacula sectionem quàm potiori
uerim duces, ut citra compressionem omnes oculi hur-
cta sectione, oculoque in dextram manum assumpto, in-
tendi, ut crystallinus uitreo elatiorem locum habeat: nō
per crystallinum reuoluatur. Atque id ne fiat uitabis, si
labi sinis, oculum non admodum à uola eleuatum tenu-
rius neruus inferitur, uolam magis respexerit. Suscep-
sita illa oculi parte ex qua humores prolapsi sunt, manū
uola sinistrae manus profluat, solusq; uitreus cum crys-
nicam palpebrarum pilis quàm simillimus, quæ orbis
teriorē uitrei humoris sedem inuestit, integrit. Tunica
no humore primum diuelles, & deinde à uitreo subleua-
num humorem digitis ex uitreo quàm minime compres-
charta reposito, illæsum crystallinum humorem scriptu-
cultelli mucrone ipsius lateri modicè indito, scripturæ
dabis, qui omnia specilli instar longè quàm sint maiora
tunicā, quàm tenuissimā in cepis pelliculæ modo tenu-
ximus, ex ipsius primum lateribus cultelli mucrone dir-
humore auulsam, in suum in charta locum reponere. Vt
tiem, poteris illum inter digitos premendo confringere.
Cæterum ut tres adhuc reliquas contempleris tunicas,
runt, super sinistrum pollicem euertes: & illico²¹ quæ ex
ca sese offerret, aut extensa adhuc, aut ut plurimum solet,
rursus uenit extendenda, & quantam habeat amplitudi-
inquirendum. Deinde rursus erit colligenda, ac denique
tur absecta, in chartam reponenda. Iam interna uicæ tu-
in qua primum ipsius intueberis colores, deinde hamul-
dura in illam transitum, & nigricantem ipsius colorem
lendo pertigeris, ipsius hic contemplaberis ad corneam
cuiusq; calorū uicæ sit, quā à cornea²² abscedit, atq; è co-
modo uicæ, & à suo exortu ubi firmissimè corneæ dura-

o fig. ca. 10
li. 2.
p. 10. ca. 1.
li. 2.
q. 2. ca. 2.
li. 4. K.
r. 1. fig. 1.

5. 18. fig. ca.
14. 1. 1. 1.
1. 18. 1. 1. 1.
ca. 14. 1.

11. 16. fig. ca.
14. 1.

x. 16. in 16
ca. 14. 1.

17. 17. fig. ca.
14. 1.

21. 17. fig. ca.
14. 1.

14. 1. 1. 1.
1. 16. in 16
ca. 14. 1.

b. 16. fig. ca.
14. 1. 1. 1.
ca. 14. 1.
14. 1. 1. 1.
aut tota 11
fig. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.

14. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1.